

- 1 Kuidas nimetatakse Egiptuse vaaraode võimusümbolit, kobra stiliseeritud kujutist?

- 2 Nimetage ainus 12 apostlist, kes olevat surnud loomulikku surma. Vähemasti pole tema martüüriumist midagi teada. Ta oli Kristuse jüngerist noorim ja tema lemmikjünger, teda on kujutatud ikka ilma habemeta. Ta olevat elanud 94- aastaseks ja surnud keiser Traianuse ajal. Tema mälestuspäeva tähistatakse enamasti 27. detsembril.

- 3 Yoko Ono ja Yoko Alender peaksid olema üsna tuttavad nimed. Millise riigi president on aga **Joko Widodo**?

- 4 Keda on kujutatud sel mündil? Ta sai tuntuks oma 1889. aastal ilmunud romaaniga "Die Waffen nieder!" (Sõjariistad maha!). Arvatavasti just tänu tema tutvusele Alfred Nobeliga otsustas viimane hakata jagama ka rahupreemiaid. Küsitav daam pälvis selle 1905. aastal.

- 5 Kuulete „Sõduri laulu“, mis on ka ühe riigi hümniks. Mis riik?

- 6 **Nimetage jalgpallimeeskond** (linn ja klubi), kes kannab oma kodumaad aastail 1840-1849 valitsenud kuninga nime. Kuningas oli abielus tsaar Paul I tütre Anna Pavlovnaga. Tema numbri ütleme ette – Teine. Tema isa ja tema poeg kandsid sama nime, numbritega Esimene ja Kolmas.

Selle parempoolse šiiitliku religioosse kogukonna liikmeid elab Süürias 700 tuhat, Liibanonis 300 tuhat, Iisraelis 130 tuhat. Sama nime kandis varalahkunud akrobaat (pildil paremal), kes duetis koos Sergei Fatkiniga 1960-ndail mööda maailma rändas. Režissöör Sulev Nõmmiku käe all valmis neist 1971. aastal teelefilm.

Nimetage akrobaat või kogukond.

- 8 **Millise väeüksuse embleemi näete?**

- 9 Seisuga mai 2015 moodustavad ühe nimekirja TOP-3 need mehed: Gerhard Sommer, Vladimir Katriuk, Alfred Stark. **Mis nimekiri?**

- 10 Praegustest Riigikogu liikmetest on vähemalt kaks avaldanud oma luulekogusid. Ühe neist „Kolm korvi“ ilmus 1979 ja sisaldas „luuletusi proosas“. Tema tütar on kirjandusega märksa rohkem seotud, olles muuhulgas kaitsnud doktoritöö teemal „Irratsionaalsuse poeetika A. H. Tammsaare loomingus“ ja töötades Tammsaare muuseumi juhatajana. Teisel on ilmunud luulekogud "Sajus" (1986) ja "Klaasi tumeduses" (1991); tema luuletuse „Õhk kõnnib tänaval“ on viisistanud ansambel „Jää-äär“. **Kes nad on?**

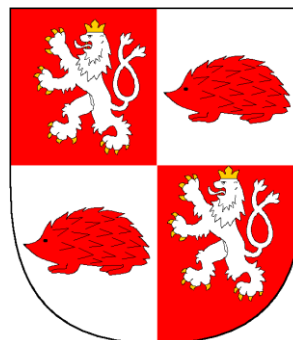
Üks väga vaikne helin tärkab tuhast.
Ma põlen, jäägitult ma põlen,
Ma põlen tuhaks.
Veel enne kui su paplivaigust sõrm
Teeb rinna kohal vaikimise märgi,
Teeb rinna kohal, teeb vaikimise märgi.

Õhk kõnnib tänaval, sa tuled,
Su kannul lompides lööb helendama vesi.
Õõ rohelises meres puhkeb õis,
Õrn habras kordumatu õrn,
Kui naeratus, mis püüab maiseks saada,
Kui naeratus, mis püüab maiseks saada

11 See seen on väga mürgine, sisaldab muskariini, mürgisus ei kao ka kupatamisel ega kuivatamisel. Esmaabi on haigele kindlasti tarvis anda võimalikult kohe pärast mürgistuse sümptomite avaldumist, hilisem abi ei pruugi haiget enam päästa. Parkides kasvab siis, kui sinna hakkavad ilmuma ka esimesed kahvatupunased pilvikud, ning nendeks küsitavat seent peetaksegi ja korjatakse. **Milline seen?**

12 See linn on oma riigi vanim kaevanduslinn. Legendi järgi kaevandati seal hõbedat juba aastal 799. Linn on saanud nime selle vapil kujutatud looma järgi. Kuulsust on linnale toonud spordimeeskond, kes 12 korda on tulnud oma riigi meistriks, seejuures 6 korda järjest. **Nimetage see Gustav Mahleri sünnilinn.**

13 Selle väikese kaslase (*Felis margarita*) levilaks on kuumad ja kuivad Aasia ning Aafrika kõrbed. Nad taluvad temperatuure vahemikus -5°C kuni 52°C . Ekstreemsetes ilmaoludes peituvad nad urgudesse. Vee puudumisel pevad nad vastu mitmeid kuid oma toidust saadava vedeliku abil. **Millist eestikeelset nime see kaslane kannab?** (muudes keeltes on nimetus üsna sarnane ning selle eest saab ka punkte).

14 Väidetavalt suurim Lenini kuju väljaspool NSV Liitu võeti maha 1991. aastal – mis linnas?

15 Sellel Atlandi ookeani kalal, millel on inimesega sarnased hambad, on sama nimi, mis Baierimaalt pärit kaardimängul. Vastata võite nii inglise, saksa kui ka eesti keeles. **Mis kala?** Eesti keeles on mäng tuntud rohkem ühe teise nime all, mis on aga siiski tuletus saksakeelsest algvariandist. 2 p. saab ka selle nime eest.

- 16** Selle uhke rinnaesise lakaga võrdlemisi koguka kaljukitse nimi (farsi keeles 'maosööja') viitab eelkõige tema keerdunud sarvedele ja ka sellele, et loom toitub kiduratest alpitaimedest, mis võivad meenutada vonklevaid madusid. Nad asustavad Kesk-Aasia mäestike põõsastega kaetud nõlvu. **Mis loom**, esindatud ka Tallinna Loomaaias? Ta on tuntud kahe nime all, millest võõrpäritolu nimi meenutab väga üht taevakeha.

- 17** Sellel aastal tuli Rootsi jäähokimeistriks esmakordselt klubi nimega "Lakers", Kronobergi lääni suurimast linnast (60 tuhat elanikku). Linn sai nime kohalike talumeeste käest, kes kasutasid talvisel ajal teed üle järve. Linna esindusmeeskond jalgpallis Öster ehk Östers IF on tulnud neljal korral 1970-ndatel ja 80-ndatel Rootsi meistriks. **Mis linn?**

- 18** **Millise nime all** tuntakse erilehise leivapuu (*Artocarpus heterophyllus*) vilja? See on kuni 36 kg raskune liitvili, mille pikkus on kuni 90 cm ja laius 50 cm. Viljad kasvavad otse puutüvel ja jämedatel okstel. Vilja kääritatud sisust küpsetatakse leiba. Kiuline viljaliha on magus, kuid ebameeldiva, mädanevat sibulat meenutava lõhnaga. Seemneid süüakse keedetult või röstitult.

- 19** Pildil on ainulaadne kastellmõis Eestis, saanud nime 1603. aastal sealsed valdused endale saanud Poola vürsti järgi. **Mis mõis?**

- Milline on nende fotode ühisnimetaja?**
Et vasakpoolsel pildil on bänd, siis kuulete teda ka laulmas.

21 Mis ala tipud Eestis on Carl-Robert Puhm, Gert Heinala, Hardi Link, Harri Olak, Kaspar Mesila, Indrek Hopfeldt ja Märt Lellsaar?

22 Selle NHL klubi Kuulsuste Halli kuuluvad Igor Larionov (mängis 1989–1992), Mark Messier (1997–2000), Cam Neely (1983–1986), Pavel Bure (1991–1998), Mats Sundin (2008–2009). Selline on klubi üks logodest. **Mis klubi?**

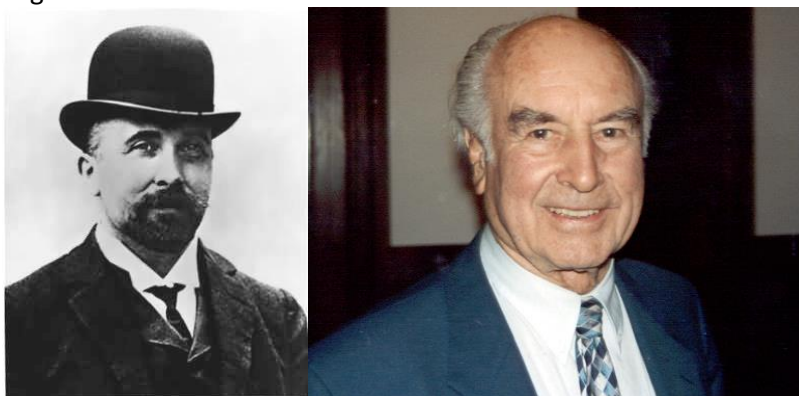

23 Pildil on esimene oma riigi sportlane, kes tali-OMil medali sai. **Nimetage sportlane (2 p.) või riik (1 p.)**

24 Nimetage matemaatiline termin, mis kirjeldab juhuslikku liikumist (näiteks molekulide trajektoore). See termin koosneb kahest sõnast ning tundub esmapilgul hoopis olmelise väljendina. Samanimeline Leonard Mlodinowi edukas aimeraamat on tõlgitud ka eesti keelde.

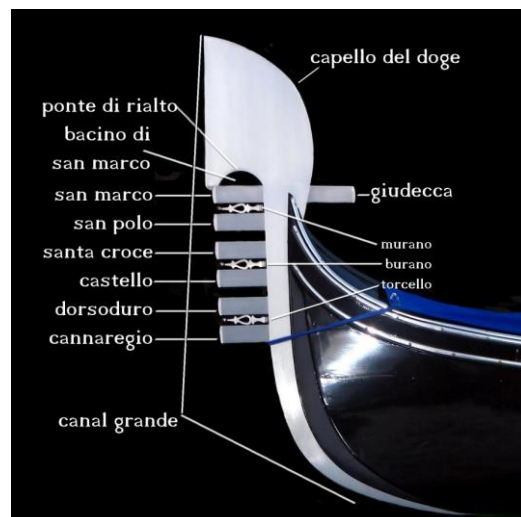
25 Need kaks meest on oma peamise avastuse/leiutise teinud samas valdkonnas. Ka nende perekonnanimed on väga sarnased. **Kes?** Piisab ühest nimest

26 Mis firmamärgist on alljärgnev fragment?

27 Kuidas nimetatakse neid Veneetsia gondlite kaunistusi? Viimasel ajal peab neid suurvee tõttu hakkama maha võtma. Samanimeline on ka üks meiegi (toidu)poodides leiduv kaubamärk.

28 Küsime serbia juurtega NBA korvpallurit, kelle parimad aastad möödusid 1970-ndatel Atlantas ja New Orleansis (viimase eest viskas ta 1977 mängus New York Knicksi vastu karjääri rekordilised 68 punkti). Louisiana Ülikooli ridades esinemise ajast kuulub temale tänini kolledžite keskmise punktisaagi rekord – 44,2 punkti mängust – ja seda enne kolmepunktisete ajajärku. Kes?

29 Allpool on ühe grusiini tiheda WC-s käigu põhjus (mängu analüüsiv telefon poti taga).

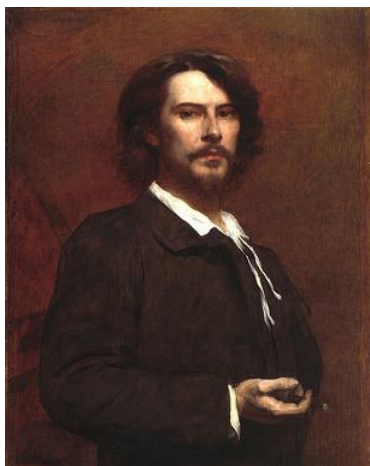

Kes oli aga tema vastaseks malelaua taga (teisel fotol)? Tema nimi on malemaailmas väga tuntud. Tegemist on paraku nimekaimuga – tuntum mees suri kuu aega enne pildiloleva suurmeistri sündi.

30 2015 tuli kriketis maailmameistriks viiendat korda Austraalia. Esmesl kahel korral – 1975 ja 1979 – võitis maailmameistriitli koondis, mis ei esindagi ühte konkreetset riiki, esindusse kuuluvad mitmete riikide ja territooriumite paremad kriketimängijad. Mis koondis?

31

Selle näitleja kohta on hakanud levima huvitav teooria, et ta ei vananegi. Tema eelnevateks identiteetideks on peetud Karl Suurt ja prantsuse näitlejat Paul Mounet'd (pildil; sündinud 1847 ja väidetavalt surnud 1922, kuid tema surnukeha ei olevat leitud). Liba-Wikipedia kontol on Paul Mounet' kohta kirjutatud : „Ta esineb praegu pseudonüümi *** all. Tema igavese nooruse saladus ei ole teada.“ **Kes on see surematu näitleja?**

32

Küsitav hispaania näitlejatar (sünd 1976) on üles astunud koos Adam Sandleri ja Tea Leoniga filmis *Spanglish*, Morgan Freemaniga filmis *10 Items or Less*, Samuel L. Jacksoni ja Scarlett Johanssoniga filmis *The Spirit*. Ühtlasi modellina töötav näitlejatar on üheks L'Oreali reklaamnäoks, põhiliselt hispaaniakeelses maailmas. **Kes?**

33

Neid on leitud sellelt maalilt väidetavalt 125, kuid paljud ehk veel leidmata. See Pieter Bruegel vanema maal aastast 1559 on saanud tuntuks nime all „Hollandi ***“. Piiblis arvatakse neid olema 300-500. **Millest on jutt?**

34

Küsime pisut oboed meenutavat India, Pakistani, Bangladeshi ja Iraani **rahvapilli**. Selle tekitatud „pinisev“ heli on sageli sealtkandi filmimuusikas kasutatav. Pilli nimetus on üsna sarnane ühe eelmainitud riikide suurlinna nimega.

35

Kuulete üht pillilugu. Selle esitaja on ühtlasi üks pala autoritest. **Nimetage loo pealkiri ja autor.**

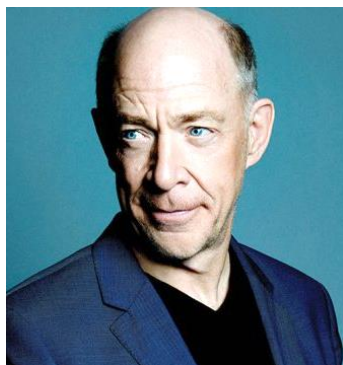
36

Alates 2005. aastast jagatakse Potsdamis Sanssouci lossis iga-aastaseid M100-auhindu isikutele, kellel on suuri teeneid sõna- ja meediavabaduse arendamisel. **Kellele ja mille eest** annavad 2010. aastal preemia üle Joachim Gauck ja Angela Merkel?

37

See 1955. aastal sündinud näitleja võitis 2015 esmakordselt Oscari – talle omistati parima kõrvalosa auhind. Tema tuntuimad ülesastumised on seriaalides *Law & Order* ning *Oz*, osad filmides *Burn After Reading*, *Whiplash*, *Juno*. **Kes?**

38

Kes on kunstnik ja keda on kujutatud?

39

See Vennaskonna kunagine basskitarrist tegeleb nüüd peamiselt teistlaadi muusikaga. On Valgetähe V klassi teenetemärgi (2007), Belgia kuningriigi Leopoldi ordeni (2008) ja Prantsuse Vabariigi kunstide ja kirjanduse ordeni (Ordre des Arts et des Lettres, 2012) omanik. **Kes?**

40

Üsna mitmel suurel sümfoonikul on oma „pastoraalne“ sümfoonia. Nii ka küsitaval heliloojal. Tema „pastoraalne“ kannab numbrit 3 ja kuulete selle 2. osa. **Kes on helilooja?**

41

Kelle kollektsiooni kuuluvad parfüümid Meow ja Purr?

42

Jaapanlannad on avastanud, et kui siduda täpselt rindade alla kummipael, tekib **push-up**-rinnahoidja efekt ja rinnapartii jätab fotodel väga lopsaka mulje. Idee sai alguse tänu populaarsele animetegelasele, kellel on kummipael rindade alla seotud. **Millist nime kannab see animetegelane?** Huvitaval kombel oli samanimeline ka üks Olümpose asukas, keda surelikud kõige rohkem armastasid.

43

See maiustus on loodud Inglismaal 1974. aastal Praeguseks on tegemist USA noorte hulgas kõige populaarsema kommiga. 1994 loodi tunnuslause „Taste the rainbow”. Saadaval on palju erineva maitsega sorte. **Milline maiustus** (küsimine tootenimetust ehk brändi)?

44

Kes on fotol? Kõrval on ka väike vihje.

45

Eelmisel aasal Sothebys müüdi 44,4 miljoni dollari eest see Georgia O'Keeffe'i maal - kalleim naiskunstniku teos, mis kunagi müügiks on läinud. **Nimetage taim**, mida sellel teosel on kujutatud. Harilik *** kasvab teede ääres ja prahipaikadel ka Eestis, kuid perekonnas *Datura* on teisigi liike.

46

Seda meest (1924-1992) teadsid Eesti NSV-s pea kõik, paljud vast mitte näo järgi. **Kellega on tegemist?**

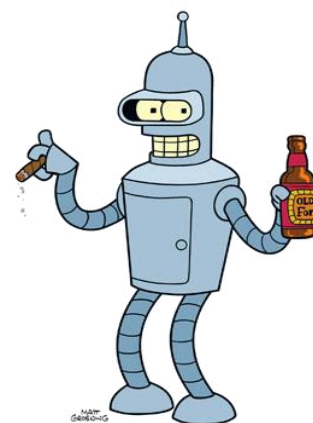
47

Mis marki õlut juuakse?

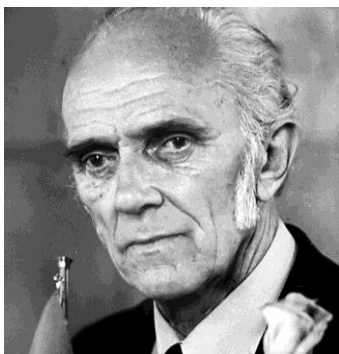

48

Kes on see tegelane (pildil paremal)? Sama perekonnanime kandis eesti näitlejanna (1947-2005); sama nime kannab linn pildil, kus pärast kaotust Poltaavas veetis mitu aastat kuningas Karl XII.

49

Mees vasakpoolsel pildil (1920-2012; kuni aastani 1936 Belleas-Archibald Grenzmann) on tuntud eelkõige spordisõpradele. **Mis oli tema nimi alates 1936?** Täpselt sama nime kandis parempoolsel pildil nähtav tegelane Leo Karpini 1982. aastal vändatud telefilmis.

50

Mis ansambel esineb? Ansambli lauljanna nime eest saab 1 punkti.

Vastused

1	uraeus	T	26	Porsche	H
2	Johannes	T	27	risso	T
3	Indoneesia	I	28	Pete Maravich	H
4	Bertha von Suttner	T	29	Tigran Petrosjan	I
5	Iirimaa	A	30	West Indies (Lääne-India)	H
6	Tilburg, Willem II	I	31	Keanu Reeves	I
7	druusid, Jüri Druus	H	32	Paz Vega	H
8	Vene Vabastusarmee (Vlassovi armee)	T	33	vanasõnad	I
9	Wiesenthali keskuse enim tagaotsitavad isikud	T	34	Shennai, shehnai (linnaks Chennai)	H
10	Mart Helme, Kalle Muuli	I	35	Yakety Sax, Homer Louis "Boots" Randolph III	T
11	punakas narmasnutt	I	36	Kurt Westergaard, prohvet Muhamedi pilapildid	T
12	Jihlava (Iglau) ehk Siililinn	I	37	Jonathan Kimble Simmons	H
13	luitekass ehk liivakass	I	38	Johann Köler, Hiiu saare talupoeg Villem Tamm	T
14	Addis Abeba	T	39	Jaan-Eik Tulve	T
15	sheepshead, Schafkopf, lambapea	I	40	Jean Sibelius	A
16	markuur ehk keerdsarvkits	H	41	Katy Perry	I
17	Växjö	H	42	Hestia	I
18	jaka	I	43	Skittles	I
19	Rogosi	T	44	Alyssa Milano (ja Milano linna vapp)	I
20	Cocteau (ansambel Cocteau Twins; Jean Cocteau)	I	45	ogaõun	T
21	bobisõitjad	T	46	Oskar Kuul	T
22	Vancouver Canucks	H	47	Birra Moretti	I
23	Ivan Lebanov (Bulgaaria)	T	48	Bender	I
24	joodiku jalutuskäik	I	49	Toomas Aring	T
25	Felix Hoffmann (aspiriin), Albert Hofman (LSD)	T	50	Epica, Simone Simons	I

Küsimused: Indrek Salis (I)
Alar Heinaste (H)
Aare Olander (A)
Lauri Tammerand (T)

Küsimuste vormistus: Parila MK kollektiiv

Muusika:

- 10 <https://www.youtube.com/watch?v=3V7yjs3Mias>
- 20 <https://www.youtube.com/watch?v=dljnBRQmSXc>
- 35 https://www.youtube.com/watch?v=Zcq_xLi2NGo
- 40 <https://www.youtube.com/watch?v=qDrsoEBmLBg>
- 50 <https://www.youtube.com/watch?v=iy5XTIFcKU8>